

**БЪЛГАРСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ В ЧУЖБИНА И ТЕХНИТЕ
ДЕЙНОСТИ ЗА СЪХРАНЯВАНЕ НА НАЦИОНАЛНАТА
ИДЕНТИЧНОСТ НА БЪЛГАРСКИТЕ ЕМИГРАНТИ.
(ПО ПРИМЕРА НА ASSOCIAZIONE ITALO-BUGARA IN ABRUZZO В
ПЕСКАРА, ИТАЛИЯ)**

Сирма Казакова*, Ирина Тодорова

Технически университет – Варна, България

**кореспондиращ автор: sirmakazakova@abv.bg*

**BULGARIAN ORGANIZATIONS ABROAD AND THEIR INITIATIVES
TO PRESERVE THE NATIONAL IDENTITY OF THE BULGARIAN
EMIGRANTS. (BY THE EXAMPLE OF ASSOCIAZIONE ITALO-
BUGARA IN ABRUZZO IN PESCARA, ITALY)**

Sirma Kazakova*, Irina Todorova

Technical university of Varna, Bulgaria

**Corresponding author: sirmakazakova@abv.bg*

Abstract

This paper presents the first part of the second of three consecutive empirical studies aimed at exploring the motivations of Bulgarian citizens to choose emigration to Italy and their experiences. The research took place in the spring of 2023 in Pescara, Italy and aimed to find out what motivates Bulgarians to build organizations abroad, Bulgarians in Abruzzo Association in particular, to implement activities related to Bulgarian traditions, folklore and culture. We considered this issue significant due to the growing number of Bulgarian associations and Sunday schools in recent years. By the method of respondents, 9 participants and 6 event organizers of the association took part in the research. The results of the survey showed that the need of Bulgarian immigrants to be involved in the activities of Bulgarian organizations is related to the love for their nation, the need to participate in activities that support their Bulgarian spirit and Bulgarian ideas. The role of the Bulgarian organization in Pescara and its initiatives is an important tool for maintaining, preserving and building the Bulgarian identity abroad as well as contributing to preventing its dissolution.

Keywords: empirical study, motivation, emigration, organizations abroad,

ВЪВЕДЕНИЕ

Асоциация „Българи в Абруцо“ в Италия е създадена през 2006 година в град Пескара, Италия. Нейн основател е хасковската хандбалистка Снежана Тончева (1958-2017г.). По думи на сестрата ѝ, създаването асоциация е продиктувано от осъзнатата нужда на българската общност в Пескара от организация, подпомагащи българските емигранти в приспособяването им към живота в Пескара и Италия (Игнатова, Ан. 2023). Но постепенно, функциите на организацията започват да надскачат тези първона-

чално поставени задачи и тя започва да служи за средство за поддържане на българското самосъзнание сред българските емигранти. Асоциацията започва да организира спонсорирани събития, на които се правят традиционни български ястия, пеят се български песни и се танцуват фолклорни танци. След смъртта на Снежана Тончева през 2017 година, председател на Асоциация става г-жа Надежда Славова.

Настоящата статия представя резултатите от емпирично изследване, проведено сред членовете на асоциация „Бълга-

ри в Аbruцо“, чиято цел бе да установи защо българските емигранти създават подобни организации, какви потребности удовлетворяват техните дейности и какви са мотивите на българските емигранти да се включват в тях.

ИЗЛОЖЕНИЕ

1. Методология на изследването

Представеното на следващите редове изследване е проведено в град Пескара, Италия в периода май-юни 2023 година. В него се включиха организатори и участници в събития на „Българи в Аbruцо“.

Задачите на изследването бяха няколко: проучване на основните вътрешни подбуди, които подтикваат българите, избрали да живеят извън пределите на страната си да инициират и реализират дейности с елементи на българските национални празници, традиции и обичаи, както и други, носещи елементи на националната ни история и култура; проучване на онази вътрешна необходимост, която удовлетворява участието на българските емигранти в тези дейности; прочуване на чувствата, които българските емигранти изпитват при участието си в инициативите както и чувствата, които остават в тях, след участие в инициативите.

Основната хипотеза на това изследване бе, че българските организации в чужбина са много важни за сънародниците ни в чужбина, тъй като организират от тях дейности и събития подхранват национална идентичност и предотвратяват процеса на етническа и културна асимилация.

За целите и задачите на настоящото изследване е използван метода структурирано интервю. Броят на изследваните лица, които взеха участие в изследването са 15 човека и представляват приблизително 11% от всички записани членове на асоциацията.

2. Резултати от изследване сред участници в събитията на българската асоциация „Българи в Аbruцо“.

На първия въпрос - Защо се включват в дейността на асоциацията?, отговорите на изследваните лица показват, че нуждата на българските емигранти от включване в дейностите на българските организации са свързани с любовта им към техния народ и нуждата да поддържат българските идеи, да участват в дейности, които в тяхното ежедневие поддържат „българското живо“. Те изпитват нуждата да предават българските традиции на децата си, но и да ги представят пред италианската общност. Те споделят, че обичат да са сред българи, че сред тях се чувстват като у дома си. Вярват, че по този начин те няма да забравят, че са българи. Асоциират българите от асоциацията със семейство, а самата асоциация с будител на българската общност.

На втория въпрос - Каква потребност удовлетворява участието Ви в инициативите на асоциацията?, една част от изследваните лица, участието в инициативите на българските организации, създава чувството, че са България. Това ги кара да се чувстват добре. Те споделят, че харесват възможността да поддържат жив спомена за България вътре в себе си и да помагат на другите българи да го съхраняват в себе си. Определят своята потребност като духовна, а не материална, като свързана с родината, културата, езика, традициите, подсилена от факта, че са далече от родината. Част от изследваните лица споделят, че умеят да правят много неща, че изпитват нужда да бродират, да шият, да майсторят и това ги кара да се чувстват удовлетворени. Те се чувстват полезни, ценени, но и се забавляват. Чувстват се горди българи на италианска земя.

Отговорите на въпроса – Защо имате нужда да създавате и участвате в дейностите на създадените организации?, ни

показват различни неща. От първия отговор например разбираме, че емигриралите вече българи познават трудностите в установяването в държавата, проблемите в комуникацията с местното население и необходимостта от помощ за правилното ориентиране, настаняване и приспособяване. Поради това те създават организация и превръщат тази потребност в една от основните ѝ задачи. Други споделят, че просто се чувстват добре. Не могат да свържат участието си в дейностите на организацията с конкретна своя необходимост. Води ги чувството, което изпитват и това е всичко. Трети споделят, че чужденците знаят много малко за България, а участието в дейностите на българските организации дава възможност на българите, които носят България в сърцето си да разпространяват българската култура. Така те се чувстват пълноценни и усещат, че правят нещо за съхраняване на „българското“, вярват, че трябва да правят нещо, за да „не се загубим“. Други отговори показват, че участието в дейностите на българските организации е просто възможност да се чувстват добре и да правят нещо, което кара другите да се чувстват добре.

Отговорите на въпроса - Как се чувствате по време на инициативите на асоциацията?, могат да бъдат обособени в няколко групи. Чувствата на една малка група са описани като чувство на гордост и вълнение, удоволствие и удовлетворение, радост. За други, инициативите са възможност за откъсване от всички проблеми, отдаване на музиката, емоцията; възможност да забравят за всичко. Те обичат да пеят и танцуват. Събитията са „купон“. Трети усещат себе си дълбоко свързани с музиката. Тя ги спасява от самотата и мислите им. Споделят, че когато свирят или са облечени в носии ги оценяват и чувстват „превъзходство над обикновения свят“. Облечени в риза и носия се чувстват „различно и вдъхновени“.

От отговорите на въпроса – Как се чувствате след края на организираното събитие? разбираме, че изследваните лица се чувстват удовлетворени, че са показали част от „голямото минало“, че „са показали това, което носят в себе си като фолклор“. Те изпитват „гордост, че са българи“, „щастие, че след всяко събитие следва ново“, че „могат да споделят участието си с всички свои приятели във фейсбук“, „щастие, че са задружни и си помагат“. Трети добавят, че „тръпката и българската гордост са искрата и всеки ден е нещо голямо и вълнуващо“.

3. Резултати от изследването, проведено сред създаатели и организатори на инициативи в българските асоциации

Първият включил се в изследването е Росица Лазарова – автор на филма „Алцек и българите в Средновековна Италия.“

На въпроса за мотивите, които са я подтикнали да направи този документален филм, Росица Лазарова – Сбаралиа сподели, че „днес всеки може да прочете много неща и да съчинява истории, но трябва да се търси извора.“ Затова с колеги правят филма така, както го предават основните извори “Историята на лонгобардите” на П. Дякон и Хрониката на Фредегар.“

С направата на този филм, г-жа Лазарова вярва, че е оставила нещо стойно за България, за българските деца и за бъдещите поколения. Тя е изпитвала необходимостта да „изясни много бели полета и истории за Алцековите българи, които не са верни“. Що се отнася до преживяванията и чувствата ѝ по време на заснемането на филма, Росица Лазарова – Сбаралиа споделя, че цялото пътешествие е било много емоционално. Споделя също така за липсата на табела или упътване за точното място на некропола и как италианците не са видели заинтересованост от българска страна, добавяйки, че мечтае един ден да има не само табела указваща мястото ами и ка-

менен надпис, както е характерно за нашия народ. След завършването на филма, г-жа Лазарова–Сбаралиа е изпитала чувство на удовлетворение от добре свършената работа, въпреки многото препятствия по пътя. Завършва разказа си с това, че заедно с колегите, работили по филма, изпитват щастие от направата му и усещането, че оставят нещо стойностно за потомците на България.

На второ място, в изследването, проведено сред създателите и организаторите на събития, се включиха организатори на събития на „Българи в Абруцо“, Пескара, Италия. Попитани защо организират дейността на асоциацията, част от организаторите на инициативите споделиха, че го правят от любов към българските традиции и нуждата да виждат обединени българите в Пескара. Добавят, че колкото повече остаряват, толкова по-често и настойчиво се връщат към корените си и онова, което се е случвало в детството им в България.

Що се отнася до потребността, която удовлетворява в тях участието им в дейностите на асоциацията, споделят, че се чувстват полезни за хората, чувстват се нужни и допълват, че е важно човек да се чувства нужен. Добавят, че така чувстват корените си защото дърво без корен не може да живее и, че това е тяхната малка България в Пескара, а българската общност там – тяхното семейство.

Чувствата, които споделят, че преминават през тях по време на инициативите са силно възбуждане и притеснение как ще приемат хората. Споделят още и чувство за сигурност, усещане, че са в собствената си среда, среда, в която не трябва да се доказват пред мъж, общество и други. Радват се и искат всичко да мине добре.

Чувствата, които изпитват след инициативите са приятна умора, умора със задоволство, щастие и благодарност. Споделят, че докато трае събитието „енергията е велика“, после има задоволство, „засмени са до уши“ и започват да мислят за „следващия път с нови идеи за другото нещо“.

2.6. Обобщение

В обобщение можем да кажем, че причините за организирането и включването в дейностите на асоциацията варира. От една страна те са свързани с нуждата от присъединяване към дейности, организирани от близки хора. От друга страна те са свързани с чувството на родолюбие и потребността от участие в дейности, които поддържат „живо българското“. Поради тези причини емигрантите възприемат асоциацията и нейните дейности като будител на българската общност в другата държава. Изследваните лица показват, че имат нужда да участват в инициативите на асоциацията, защото те създават в тях чувството, че са България. Те ги карат да се чувстват добре; дават им възможност да поддържат жив спомена за България вътре в себе си и да помагат на другите българи да го правят. Изследваните лица споделят, че така се чувстват полезни, ценени, забавляват се и се чувстват горди българи на италианска земя.

Изследваните лица показват, че имат нужда да създават и участват в дейностите на създадените организации поради различни мотиви. Едни казват, че емигриралите вече българи познават трудностите в установяването в държавата, проблемите в комуникацията с местното население и необходимостта от помощ за правилното ориентиране, настаняване и приспособяване. Създаването на организация превръща удовлетворяването на тази потребност в една от основните ѝ задачи. Други споделят, че чужденците знаят много малко за България, а участието в дейностите на българските организации дава възможност на българите, които носят България в сърцето си да разпространяват българската култура. По този начин те правят нещо за съхраняване на „българското“, защото вярват, че трябва да правят нещо, за да „не се загубим“. Включването в дейностите на българските организации носи усещането в някои от изследваните лица, че са си вкъщи. Те се чувстват „свойски“

- чувство, което не могат да усетят, когато са сред италианци. За някои от изследваните лица, участието в дейностите на българските организации е просто възможност да се чувстват добре и да правят нещо, което кара другите да се чувстват добре, а други изпитват чувство на гордост и вълнение, удоволствие, удовлетворение, радост. Трети споделят, че инициативите са възможност за откъсване от всички проблеми, отдаване на музиката и емоцията. Събитията са „купон“ за тези, които обичат да пеят и танцуват. За други обаче, привлеченото внимание, когато свирят или са облечени в носии дава усещането, че са оценени. Те изпитват чувство на „превъзходство над обикновения свят“, чувстват се „различно и вдъхновени“. Чувствата, които най-често изпитват участниците след инициативите са удовлетвореност, че са предали част от „голямото минало“ и фолклор, гордост от това, че са българи, щастие от това, че след всяко събитие предстои ново.

3.1. Изводи

Резултатите от това изследване потвърдиха поставената хипотеза. Изследваните лица показват силна необходимост от дейности, съдържащи елементи на тяхната национална, културна и етническа идентичност. В условията на емиграция, лишени от символи на своята принадлежност, българските емигранти създават реалности, наситени с елементите на техния род, народ и държава. Сънародниците ни в чужбина създават сами и участват в създадените от тях

дейности, наситени със спомени от тяхното детство в България, символи на културата, в която са израснали, спомени за историята на техните деди, културни и исторически източници, с които се гордеят. Привлечени от чуждата държава, говорещи на чуждия език, сънародниците ни съхраняват самосъзнанието си на българи, поддържат своята национална идентичност и противостоят на естествените процеси на асимилация.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Българските емигранти възприемат асоциацията, нейните дейности и инициативи като възможност да поддържат „българските идеи“ и „да участват в нещо, което държи живо българското.“ Възприемат асоциацията като „будител на българската общност в другата държава“, която „държи българското пламъче в душата на българите там живо“ и ги кара да се чувстват като у дома си. Участието в дейностите на асоциацията ги кара да се чувстват вдъхновени да покажат своите умения и допринасят за чувството им за принадлежност към България. С организирането на всички събития, организаторите усещат, че са нужни на своите сънародници и им дават това, от което се нуждаят, когато са далеч от своята страна.

ЛИТЕРАТУРА

- [1] Ignatova, An., Interviu za osnovavaneto i deinostite na Associazione Italo-Bulgara in Abruzzo, 2023, Pescara.